

POSLOVNA STAMBENA ZGRADA PETRINJSKA 87 U ZAGREBU

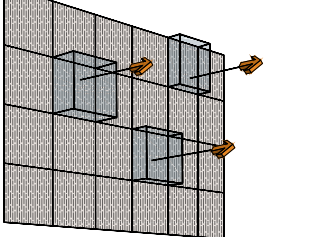

URBANISTICKO RJEŠENJE

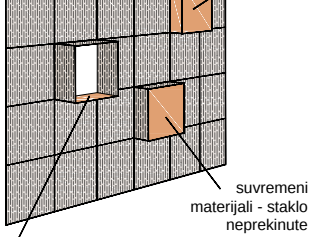

U gustom tkivu zagrebačkog donjeg grada osmišljen je projekt stambene interpolacije u Petrinjskoj ulici. S obzirom na karakter Petrinjske ulice - bučni automobilski i pješački, a u blizini i tramvajski promet, imperativ je stvoriti stambeni prostor intimnog karaktera, ali sa svim prednostima života u gustom, živom tkivu gradske jezgre. Ugrađenost objekta ograničava na dvostranu orijentaciju, ulica vs. dvorište, a time ograničava i dispozicijska rješenja obzirom na to da obje strane imaju svoje prednosti i mane. Spavaći prostori zato se postavljaju prema unutrašnjosti bloka, u mirnoj zoni intimnog gradskog dvorišta ili s loggiom prema ulici. Prostori dnevnog boravka se pak orijentiraju na Petrinjsku, na urbanu scenografiju. Istovremeno se prema prometnoj ulici mora projektirati i određena tampon zona tj. zvučna i vizualna barijera. Tu novoformiranu zonu čine ostakljeni erkeri kao interpretacija prepoznatljivih elemenata donjogradskih pročelja. Koriste se kao funkcionalni produžetak boravišnog prostora - ukraden od ulice, frontalno otvoren na grad, a lateralno zaštićen opnom. Prizemlje nastavlja tradiciju javnog te se svojim izlozima otvara prolaznicima. Buka i element pogleda pješaka i susjeda su amortizirani dvostrukom opnom - staklo i paneli vučenog metala u strukturi tkanja, patinirano bakrene boje. Interpolacija je hommage arhitektonskom naslijeđu, ali i potpuno funkcionalni životni prostor prilagođen potrebama modernog čovjeka.

zone erкера - izvlačenje izvan linije uličnog pročelja

cijeloviti erker - interpretacija arhitektonskog naslijeđa

tlocrtni istak - dodatna površina

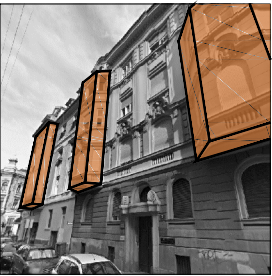

Petrinjska ulica

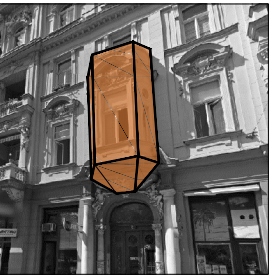
SITUACIJA/TLOCRT PRIZEMLJA

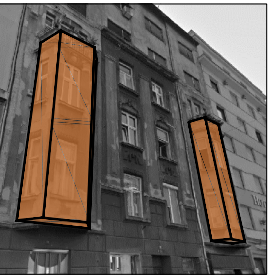
01 Mihanovićeva ulica

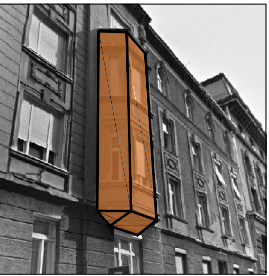
02 Amruševa ulica

03 Strossmayerov trg

04 Petrinjska ulica

05 Amruševa ulica

U XVIII. st., točnije 1710, prvi put susrećemo erker na prostoru Zagreba - na Kaptolu, Radićevom trgu i Matoševoj. Ti erkeri bit će uzor za gradnju na Donjem gradu koji nastaje kada Zagreb nakon urbane ekspanzije u 19.st propisuje standarde koji određuju kontrolu u prostoru i dugoročno zacrtavaju matricu grada u kojem se sustavno gradi. Oni se u stanu bloka najčešće pojavljuju kao dio sobe, i to one okrenute na ulicu, gdje protječe zanimljivi javni život. Zatim se pridružuju glavnim prostorima u središnjim dijelovima zgrade; singularno ili, vrlo često, simetrično na zgradu u parovima; pravokutnoga, zaobljenoga ili poligonalnog oblika. Nisu uvijek simetrični u tlocrtu sobe već su na zgradi postavljeni ovisno o željenom učinku. Rubno postavljeni, omeđuju i pozicioniraju zgradu u nizu, a na uglovnica generiraju tlocrt duboko u unutrašnjosti. Erker je bio adekvatno rješenje isticanja; prostornim robusnim volumenom prezentirao je status vlasnika kojemu je uz ostale resurse stana i grada osiguravao udobno stanovanje. Iz arhitektonskog vodiča „Donji grad, 19. i 20. st.“ autora N. Mikca i A. Lasla vrlo jasno se može iščitati vremenska pojava erкера na zgradama: on se javlja tek 80-ih godina 19. st. te se učestalo javlja do Prvog svjetskog rata. Onda se gubi između dva rata te se ponovno počinje pojavljivati 70.-ih godina 20. st. pa sve do danas. Höhnigsberg i Deutsch predvide u upotrebi motiva erкера time što su i najproduktivniji arhitekti toga vremena. Jedan od primjera je njihova Kuća Höhnigsberg, Strossmayerov trg 8 s bogato oblikovanom fasadom i singularnim istakom iznad ulaza. Međutim, i ostali autori unutar tipologije blokovske izgradnje svoje projekte naglašavaju istakom, i to u prepoznatljivom vertikalnom i horizontalnom zoningu. Erker najčešće počinje na prvom katu, proteže se kroz jedan ili dva kata, s tim da posljednji najčešće ostaje slobodan; rjeđe ide do vijenca ili prelazi u strukturu krova. 1910. Stambene zgrade, Prilaz Gjüre Deželića 42-44-46, Rudolf Lubynski - svojim ukupnim opusom anticipira primjenu istaka u maniri od klasicizma do interpretacija u duhu moderne. Karakteristične su po tome što imaju jednake tlocrte, a različito artikulirane fasade. U kontekstu stana sobe dobivaju asimetričnu postavu erкера. Najviše je zgrada s erkerima uz Lenucijevu potkovu, Petrinjsku ulicu, Amruševu ulicu i na sjevernoj strani Trga bana J. Jelačića, a na ostalim lokacijama zgrade s istacima pojavljuju se sporadično. Unutar Lenucijeve potkove do Illice, uključivši i Trg bana Jelačića, erker ima oko 125 kuća, a najviše njih oblikovani su na način da su im stranice zakošene pa imaju oblik trapeza.